

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

GEEF RUIJMTE AAN DE SAMENLEVING

Opgesteld door de Programmacommissie van het CDA Coevorden

Vastgesteld door de CDA - Algemene ledenvergadering op
30 oktober 2017

Inhoud

Voorwoord:

Wat je kiest doet er toe	3
1. Waarden en traditie	4
2. Sterke Samenleving	5
3. Familie en Gezin	8
4. Zorg voor Elkaar	9
5. Eerlijke Economie	12
Tenslotte	15

VOORWOORD

Wat je kiest doet ertoe

Het CDA gaat uit van een open, christelijke mens- en maatschappijvisie. Dit houdt onder meer in dat mensen tot persoonlijke groei komen door verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen. Bij ons staat daarom de verbondenheid tussen mensen centraal. Hun betrokkenheid bij hun stad, hun dorp, hun gezin, hun school, hun buurt, hun kerk, hun bedrijf of hun sportvereniging is essentieel. Dat is het ware draagvlak van de samenleving. Hun initiatieven, hun keuzes doen er dus toe.

Voor ons begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. De overheid geeft alle mensen en organisaties het vertrouwen dat ze doen wat ze kunnen doen. De inwoner gunt de overheid de ruimte om te doen wat ze moet doen. Vertrouwen staat centraal. We willen geen harde cultuur van controleren en afrekenen.

Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van de menselijke waardigheid. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken. Het is een strenge en betrouwbare overheid die heldere grenzen stelt en onrecht bestrijdt.

We zetten in op betrokken inwoners om de onderlinge verbondenheid te versterken. Wie geraakt is door het lot van de ander kan niet anders dan in beweging komen. In de hulp van de overheid moet de menselijke maat weer zichtbaar en voelbaar worden gemaakt.

Vanuit het besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigenbelang en onze eigen tijd. We beschermen wat van waarde is, om een betere samenleving achter te laten.

Hoe ziet de gemeente Coevorden er over tien, twintig jaar uit? Is de stad sterker, fraaiër geworden? Hoe staat het met de bevolkingskrimp? En hebben we een antwoord op de gevolgen ervan, zoals leegstand en voorzieningen nood? Heeft iedereen werk? Hoe hebben we de zorg, de WMO, de jeugdhulp en de arbeidsparticipatie geregeld?

We zullen efficiënt maar ook waardevol moeten vernieuwen om de fundamenten van onze samenleving zoals onderwijs, sociale en medische zorg, welzijn en werkgelegenheid op niveau te houden. Vrijwilligers spelen hierin een onmisbare rol, maar we zullen moeten waken voor een te groot beroep op vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Het CDA ziet een belangrijke voortrekkersrol weggelegd voor ondernemers en bestuurders van sport- en culturele verenigingen, buurt- en welzijnsorganisaties. Zij versterken de cohesie tussen mensen en initiëren innovaties. Zij moeten kunnen rekenen op een betrouwbare en toegankelijke lokale overheid die openstaat voor hun ideeën.

Bij deze visie past een gemeentelijke organisatie die transparant en efficiënt opereert. Er werken betrokken professionals met een instelling waarbij de klant centraal staat. Om effectiever dienstbaar te zijn zoekt de gemeente zo nodig de samenwerking met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners en buurgemeenten. Overdracht van taken en functies is hierbij niet uitgesloten.

Het CDA is nu met vier zetels de derde partij in de Coevorder gemeenteraad. Daarnaast is het CDA met een wethouder vertegenwoordigd in het college van Burgemeester en Wethouders. Wij hopen met uw steun een nog grotere invloed op de toekomst van de gemeente Coevorden te kunnen uitoefenen.

1. Waarden en traditie

“Wie het verleden niet kent zal geen greep op de toekomst krijgen.”

Christendemocraten koesteren de waarden die vastigheid geven en de tradities die onze samenleving bijeen helpen houden en die daarbij telkens opnieuw worden gezien in het licht van een steeds evoluerende samenleving

Waarden en traditie, mensen voelen zich daardoor thuis en geborgen. Dat zit in ogenschijnlijk kleine dingen zoals hoffelijkheid op straat en iets voor de ander over hebben. Uit de hele wereld waarderen mensen juist deze waarden in onze cultuur.

Burgerschap

Onze cultuur, die spreekt uit ons lokaal erfgoed en de Drentse naoberschap, onderstreept het belang van burgerschap en de waarden die daarbij horen. Burgerschap bestaat uit het nemen van verantwoordelijkheid voor de samenleving, juist ook lokaal. Het gaat er dan om dat mensen eigenschappen tonen, zoals zelfbeheersing, hoffelijkheid, verstandigheid, inschikkelijkheid, rechtvaardigheid, voorzichtigheid, tolerantie, oprechtheid, moed, hoop en vertrouwen. Zonder zulke waarden verdwijnt de samenhang uit het maatschappelijk leven. Wij vinden het belangrijk dat de betrokkenheid bij het gemeenschappelijk wel en wee in dorp en wijk in stand blijft en waar mogelijk nog verder toeneemt. Daaraan ontlene mensen hun identiteit. De naturalisatie dag, waarop nieuwe inwoners van de gemeente de Nederlandse nationaliteit krijgen uitgereikt, wordt wat ons betreft uitgebreid: jongeren die 18 jaar zijn geworden krijgen op een voor hun aansprekende manier informatie over de rechten en plichten die dan voor hen gaan gelden.

Veiligheid

Het gevoel van veiligheid is zeer belangrijk. Dat wordt ook bepaald door het bestrijden van de zogenaamde kleine criminaliteit, asociaal gedrag, verkeersoverlast en onveilige (openbare) ruimte. Hetzelfde geldt voor gebruik en handel in drugs. Het is juist dit soort gedrag dat in belangrijke mate van invloed is op de leefbaarheid van wijken en buurten. Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van de menselijke waardigheid. Daarbij past een strenge en betrouwbare overheid die heldere grenzen stelt en onrecht bestrijdt. Radicaliseren kan met name voorkomen worden door vroegtijdig te signaleren en te verbinden. Inwoners, politie en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de veiligheid in de buurten. Het CDA vraagt in het bijzonder aandacht voor de rol van de wijkagent. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig zijn in de buurt, waar mogelijk aangevuld met een buurt-app. Belangrijk voor de

veiligheid in een buurt of wijk is het inrichten van een meldpunt voor stelselmatige daders, lik-op-stukbeleid bij kleine criminaliteit en snel en efficiënt ingrijpen bij overlast en vandalisme.

Vluchtelingen

Het CDA is voorstander van een positieve houding naar mensen met een andere culturele en/of nationale achtergrond die zich, door de onveilige omstandigheden in hun thuisland gedreven, al dan niet tijdelijk vestigen in Nederland, waaronder ook in onze gemeente. De toestroom van vluchtelingen naar Europa is uiteindelijk ook een 'lokaal vraagstuk', bijvoorbeeld op huisvestingsgebied: van crisisopvang tot aan de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsvergunning (statushouders). Daarbij vinden wij dat teveel vergunninghouders lange tijd of zelfs permanent aangewezen zijn op de bijstand. Passiviteit moet snel plaats maken voor actief meedoen. Dat vraagt om beweging van alle betrokkenen zoals de vluchtelingen, inwoners, gemeente en organisaties.

Zondagsrust

Het CDA hecht aan de zondag als de dag die in onze cultuur is uitgegroeid tot een rustmoment van bezinning en ontmoeting. Er zijn verschillende redenen te geven waarom onvoorwaardelijke zondagsopenstelling van winkels geen goed idee is. De koopzondag ondermijnt de gemeenschappelijke vrije dag waarop het maatschappelijk leven tot rust komt en aandacht en tijd kan worden gegeven aan andere wezenlijke belangen van het samenleven. Dit heeft dus niets te maken met de institutionele scheiding tussen kerk en staat, maar alles met hoe religieuze tradities de samenleving positief kunnen inspireren bij de vorming van immateriële waarden. Een punt van zorg is voorts dat verruiming van de openingstijden voor het midden- en kleinbedrijf relatief veel duurder is dan voor grote winkelketens. Daarom is de beperking van de zondag-openstelling tot de middag een goede keuze.

2. Sterke samenleving

“Samen kunnen we meer.” Wij willen de komende jaren blijven werken aan sterke wijken en dorpen, aan een samenleving waar alle mensen zich veilig en thuis voelen, omdat ze weten dat er altijd iemand is die naar hen omkijkt. Niemand staat er alleen voor.

Minder regels, meer ruimte voor eigen keuze

Een sterke samenleving van betrokken gemeenschappen is gebouwd op saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid. Het geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. De plaatselijke overheid is bovenal dienstbaar aan inwoners, bedrijven en organisaties. Een sterke samenleving laat meer ruimte voor eigen keuzes. Dat betekent minder regels van bovenaf en meer zeggenschap voor inwoners zelf.

Het CDA vindt dat de samenleving en niet de overheid centraal moet staan. Dat vraagt van gemeenten een actieve houding om de samenleving krachtig en vitaal te maken en te houden. De gemeente is allereerst een ondersteuner van de eigen initiatieven en voorkeuren van mensen. In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om problemen op te pakken. De gemeentelijke overheid moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden aan die initiatieven, ook als daarvoor eigen regels moeten wijken.

Samenlevingsgericht werken

Een eerste fundament voor een krachtige en vitale samenleving is een vraag gestuurde houding van de zijde van de gemeente. Het oude principe, dat de gemeente er voor de inwoners is en niet andersom, moet weer volop gelden. Het CDA pleit voor een bereikbaar gemeenteloket, dat ook buiten kantooruren open is en waar veel zaken digitaal geregeld kunnen worden. Kosten voor overheidsdiensten (leges) zijn in principe kostendekkend. Maar wij willen ze wel zo laag mogelijk houden. Dat betekent een hoge kostenbewustheid bij betrokkenen.

Door de aanwezigheid van Theater Hofpoort en het cultuuronderwijs is van het gemeentehuis een 'huis van de gemeente' gemaakt. Binnen dit huis moeten volop mogelijkheden zijn voor openbare ontmoetingen, tijdens en na kantooruren. Het moet aantrekkelijk zijn om elkaar er te treffen en ideeën uit te wisselen en deze tot uitvoering te laten komen.

Wij willen dat de gemeente de initiatieven van inwoners, bijvoorbeeld in de vorm van wijk- en dorpsvisies ruim baan geeft, soms door financiële ondersteuning en vaak door als gemeente los te durven laten in plaats van initiatieven over te nemen. Bij initiatieven vanuit de samenleving verwachten wij dat de gemeente actief meedenkt en nagaat hoe het initiatief gerealiseerd kan worden. Door samenwerking van vrijwilligers en gemeente wordt het geheel meer dan de som der delen. Laat ook ruimte voor fouten: waar het mis gaat moet

de gemeente niet meteen met regels en verordeningen reageren. Het is van groot belang dat de koers die het huidige college van B&W heeft ingezet, die uitgaat van de kracht van de samenleving, ook in de nieuwe collegeperiode wordt voortgezet en uitgebouwd.

Verenigingen en vrijwilligers

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in onze samenleving; zij maken onze dorpen en wijken leefbaar. We zien steeds vaker dat vrijwilligers(organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen van dienstverlening voor hun gemeenschap bedenken. Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door onnodige regels te schrappen. Daarbij verandert de betrokkenheid van vrijwilligers.

Het is steeds lastiger om mensen structureel aan verenigingen te binden. De gemeente moet de randvoorwaarden creëren waaronder het brede vrijwilligerswerk kan floreren, binnen de ruimte die de wet- en regelgeving ons biedt.

Wij streven naar een goede verhouding tussen de noodzakelijke veiligheidseisen en het verminderen van de hoge regeldruk voor organisatoren. Wij vinden het belangrijk dat verenigingen en vrijwilligers daar waar nodig worden ondersteund. De gemeente moet het mogelijk maken dat de deskundigheid van vrijwilligers wordt bevorderd. Onderzoek met hulp van de gebiedscoördinatoren of een Steunpunt Verenigingen kan helpen bij het 'matchen' van vraag en aanbod of het aanbieden van specifieke opleidingen voor vrijwilligers.

Bewegen voor leefbaarheid en welzijn

Bewegen is goed voor lijf en geest. Maar het heeft ook een andere functie: het brengt in allerlei vormen mensen samen en maakt mensen weerbaar. Een goed voorbeeld daarvan is de groei van het aantal beweegtuinten. Meestal komen deze voort uit initiatieven van lokale vrijwilligers en dankzij veel lokale ondersteuning. Het geeft inwoners de kans om gratis én buiten te bewegen en te sporten.

Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en vaardigheden die in het gewone leven onmisbaar zijn, zoals teambelang en respect voor de ander. Zo dragen we actief waarden en normen over.

Het CDA vindt het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de veelzijdigheid van sportmogelijkheden. Wij willen vrijwilligers ondersteunen door bij nieuwbouw of een verbouwing te zoeken naar combinatiemogelijkheden van sportclubs (sportnetwerken) en zoeken naar combinaties tussen sport, cultuur, onderwijs en duurzaamheid.

Culturele ontwikkeling

Kunst en cultuur zijn van grote maatschappelijke waarde, ze geven identiteit aan de samenleving. Het CDA staat positief ten opzichte van lokale ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuur, met name als daar draagvlak voor is. We willen dat waar mogelijk stimuleren.

Wij zien met name een rol voor de gemeente als het gaat om cultuureducatie en om het uitdragen van de historie van stad en dorpen. Daarom blijven we cultuureducatie op scholen ondersteunen, waarbij we indien gewenst extra ondersteuning willen bieden aan muziek in de klas.

Bereikbaarheid

Een sterke samenleving waarin we omzien naar elkaar kan niet bestaan zonder de fysieke mogelijkheid met elkaar in contact te komen. Bereikbaarheid is daarom niet alleen een

ruimtelijk, maar ook een sociaal vraagstuk. Dat geldt zowel voor het vervoer van personen als voor het transport van data via glasvezel.

Goed openbaar vervoer (OV), veilig en toegankelijk, draagt belangrijk bij aan de bereikbaarheid. In het landelijk gebied komt het OV echter steeds verder onder druk te staan als gevolg van de bevolkingskrimp. Nieuwe initiatieven op dit gebied zijn daarom welkom. Waar goed OV niet lukt moeten we omkijken naar alternatieven. Met (collectief) vraagafhankelijk vervoer kan wellicht beter ingespeeld worden op de vraag van de reiziger. Slimme ICT-toepassingen kunnen hierbij prima helpen.

Voldoende en betaalbare woningen

Voor mensen is wonen iets essentieels, zowel de woning als de leefomgeving. De woonwensen van inwoners moeten centraal staan bij het woonbeleid. Het woonbeleid moet gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Dan gaat het om duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen, bijvoorbeeld voor starters; dit ter bevordering van de leefbaarheid, ook in de dorpen. De overheid kan een grote rol spelen op het gebied van collectief en particulier opdrachtgeverschap. Wij verwachten van de gemeente dat zij ruimte biedt en open staat voor initiatieven in dit kader. Door inwoners ruimte te geven zelf een rol te spelen in het bouwen van hun eigen woning of buurt, wordt de sociale cohesie sterker en wordt de gemeente levendiger. Dat vraagt ook om minder regels waar dat kan. De ruimte die de nieuwe Omgevingswet hiervoor biedt willen wij aangrijpen.

Gelet op de demografische ontwikkeling en dreigende overcapaciteit aan woningen zien wij meer in inbreiding dan in uitbreiding. Oftewel, (vervangende) woningbouw binnen bestaand bebouwd gebied heeft de voorkeur boven nieuwe woonwijken. Zeker als daarmee verrommeling en verpaupering van leegkomende panden kan worden voorkomen.

De gemeente en de woningcorporatie(s) gaan experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg wordt gecombineerd ter versterking van de participatiesamenleving.

Nieuwe toekomst voor de krimpregio

Onze gemeente ligt in een krimpregio. En waar de bevolking krimpt komt de leefbaarheid onder druk. De economische weerbaarheid neemt af en sociaal-maatschappelijke voorzieningen verliezen draagvlak. Krimpregio's dreigen hierdoor op achterstand te komen. Dat is voelbaar: kansrijke jongeren trekken weg, de school en de buurtsuper verdwijnen en de onrendabele buslijn wordt opgeheven.

Krimpregio's moeten de kans krijgen om op basis van gelijkwaardigheid bij te dragen aan de ontwikkeling van Nederland en moeten hun potentieel waar kunnen maken. Wij zien door betere samenwerking, gerichte investeringen en een oplossingsgerichte instelling van overheden nieuwe mogelijkheden voor deze regio's. Scholen kunnen bijvoorbeeld open worden gehouden door onderling samen te werken en Integrale Kindcentra (IKC's) in te richten.

Voor krimpregio's is de bereikbaarheid voor personen, goederen en data essentieel. Dit vraagt om investeren in goede wegen, openbaar vervoer en breedband. Bedrijven, medewerkers, jongeren en jonge gezinnen hoeven dan niet weg te trekken. Jongeren worden gestimuleerd na hun studie terug te keren en zich te vestigen in onze regio. Ook het bieden van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, met goede culturele voorzieningen maakt deel uit van deze structurele verbeteringen.

3. Familie en gezin

“Families vormen het fundament van de samenleving.” Veel kinderen groeien op in warme gezinnen, met ouders die de even mooie als verantwoordelijke taak op zich nemen hen op te voeden. Binnen de geborgenheid van het gezin komt de overdracht van waarden en normen het meest tot zijn recht. Een gezin en/of familie biedt ondersteuning bij tegenslag.

Waarde van het gezin

Voor het CDA is elk gezin, in welke samenstelling dan ook, van waarde. Families vormen het startpunt van ons leven, waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. We zien ook steeds meer samengestelde gezinnen waarin mensen voor elkaar zorgen en verantwoordelijkheid nemen. We streven dan ook naar een cultuur, waarin gezin en familie gewaardeerd worden en duurzame relaties worden ondersteund.

Kindvriendelijke buurten

Ieder kind verdient een uitdagende speelomgeving te hebben waarin het volop kan spelen en waarin het veilig kan opgroeien. Het is daarom van belang dat kinderen veel buiten kunnen spelen: ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Een goede inrichting van de openbare ruimte die buiten spelen mogelijk en aantrekkelijk maakt, is daarom essentieel. Gemeenten moeten als regisseur bij bestemmingsplannen deze belangen goed in de gaten houden.

Verkeersveiligheid en bestrijding van (drugs)criminaliteit dienen speerpunten te zijn.

Goed onderwijs

Vrijheid van schoolkeuze voor ouders is essentieel. Goed onderwijs bereidt kinderen immers voor op hun latere maatschappelijke taak, en daarbij moeten ouders zich helemaal kunnen vinden in de gekozen vorm. In krimpgebieden komt dat weleens onder druk te staan; het kan bij basisscholen dan nodig zijn dat samenwerking met andere scholen wordt gezocht. Schoolbesturen van verschillende signaturen moeten dan bereid zijn samen te werken.. Zeker als dit de enige of de beste mogelijkheid is om een school voor een lokale gemeenschap te behouden. Het belang van het kind moet hierbij voorop staan. Waar gewenst moet daarbij de identiteit van de samenwerkende scholen behouden blijven. Scholen vervullen verder een belangrijke rol bij het signaleren van problemen bij kinderen. Goede contacten tussen scholen en gemeentelijke jeugdconsulenten en de lokale sociale teams zijn daarom belangrijk. Door vroeg problemen bij kinderen te signaleren en effectief hulp te bieden, kan verergering van problemen later worden voorkomen.

Kinderen centraal

Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen gelijke kansen en mogelijkheden hebben. Het CDA wil met kinderen en ouders in gesprek over hoe we dit nog meer dan nu al het geval is kunnen vormgeven. Het stimuleringsfonds kan een goed hulpmiddel zijn om concrete projecten voor kinderen ten uitvoer te brengen

Efficiënte jeugdhulp en armoedebestrijding

Het is belangrijk dat kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien. In de meeste gevallen gebeurt dat ook. Soms hebben ouders daarbij ondersteuning nodig, van familie, vrienden, maatschappelijke organisaties of van de gemeente. Waar nodig biedt de gemeente die ondersteuning en staat de gemeente ouders bij. In situaties waarin de veiligheid van het kind bedreigd wordt, moet jeugdhulp gericht zijn en blijven op bescherming van het kind. Een belangrijk hulpmiddel bij armoedebestrijding is de in gemeente Coevorden gehanteerde “Doe mee pas”, waardoor kinderen, bij gebrek aan middelen bij de ouders, toch mee kunnen doen in sport en cultuurclubs en bij schoolexcursies. Het is van groot belang dat voorkomen wordt dat een kind gestigmatiseerd wordt omdat het niet mee zou kunnen doen aan schoolse en buitenschoolse activiteiten.

Samen met maatschappelijke organisaties

In religieuze instellingen zoals kerken, moskeeën en synagogen wordt overdracht van waarden en normen ondersteund en is veel kennis en ervaring op het gebied van maatschappelijke zorg aanwezig. Ook bij maatschappelijke organisaties is dit het geval. Het is de insteek van het CDA hier effectief gebruik van te maken. De gemeente kan hierbij een brugfunctie vervullen. Armoedebestrijding maar ook radicalisering worden dan mogelijk eerder en beter inzichtelijk.

4. Zorg voor elkaar

“Zorg voor elkaar is een zorg van ons allen.” Het CDA staat voor een zorgzame samenleving, waarin mensen naar elkaar omzien: wie het moeilijk heeft, staat niet alleen. Dat is de kern van mantelzorg. De overheid ondersteunt dit en springt bij waar de hulp van mens tot mens om welke reden dan ook niet voldoende kan zijn of onmogelijk is.

Regelgeving mag dan geen keurslijf worden, daarmee los je maatschappelijke problemen niet op. Regelgeving moet een hulpmiddel zijn.

Preventie

Een gezonde levensstijl is ieders verantwoordelijkheid. Zorg voor elkaar begint daarom met zorg voor jezelf, uiteraard waar mogelijk. Meer bewegen levert een grote bijdrage aan ziektepreventie. Dat geldt ook voor het bevorderen van ander gezond gedrag zoals goede voeding, het veranderen (verminderen) van het rookgedrag, het beperken van drankgebruik en het tegengaan van drugsgebruik.

Gemeente en instellingen moeten gezamenlijk werken aan het creëren van meer rookvrije ruimtes zoals op schoolpleinen en in andere openbare ruimtes. Zij ondersteunen verder gezond gedrag door voorwaarden te scheppen en regels op te stellen voor gezond wonen en werken. Als voorbeelden kunnen worden aangehaald het betaalbaar houden van sportvoorzieningen (mits voldoende gedragen door de gebruikers) en het voeren van een actief fiets- en wandelbeleid.

Ook preventie is van belang. Voorkomen dat gezondheidsproblemen verergeren vraagt om tijdige inzet van de juiste zorg, aandacht en ondersteuning.

Persoonlijke kracht

Hoeveel hulp heb je nodig als je een beperking hebt? Genoeg om mezelf te kunnen redden, zullen velen zeggen. Want het is fijn van je eigen kunnen uit te gaan en daarbij zelf keuzes te maken. Zelfredzaamheid is het vertrekpunt. Dit vraagt om maatwerk in de thuiszorg, maar ook om aangepaste woningen, of om wonen bij de familie. Bouw- en bestemmingsplanregels mogen hiervoor geen barrières opwerpen. Ook goed openbaar vervoer zal zelfredzaamheid bevorderen.

Laaggeletterdheid kan een serieuze belemmering vormen voor mensen om zelfredzaam te zijn. Preventie en individuele hulp zijn daarom van groot belang. Taalpunten, taalvrijwilligers, bibliotheken, onderwijs en ondernemers zijn belangrijke partners bij het signaleren, voorkomen en aanpakken van laaggeletterdheid.

Samenwerking in de zorg

Het is moeilijk om de hulpvraag tijdig in beeld te krijgen. Wel kan dit erger leed voorkomen, bijvoorbeeld bij oudere of verwarde mensen, kinderen. Mantelzorgers en professionele zorg- en dienstverleners kunnen veel leed voorkomen als ze goed met elkaar communiceren en op tijd naderend onheil signaleren. De draagkracht van de mantelzorger dient goed in de gaten gehouden te worden. De buurtverpleegkundige moet hierbij een belangrijke rol spelen.

Een project als “Gezond oud” moet in onze gemeente gestimuleerd worden. Hierbij laat men zien hoe een goed georganiseerde communicatie in belangrijke mate kan bijdragen aan de zelfredzaamheid van ouderen en daardoor aan het welbevinden van deze zorgbehoevenden. Ook het aanpakken van eenzaamheid wordt hierbij meegenomen. Een bijkomend effect als het beperken van de zorgkosten wordt van harte verwelkomd. De gemeente moet een dergelijke gecoördineerde zorgaanpak initiëren en ondersteunen, waarbij ook de zorgverzekeringen in het overleg en bekostiging een positieve rol moeten en ook kunnen spelen.

Praktijkondersteuning door professionals, als onderdeel van een dergelijk plan, kan huisartsen helpen om zo’n opzet te realiseren. De huidige praktijkondersteuners in de jeugdzorg zijn hier een goed voorbeeld van.

Lokale zorgcoöperaties, die door vrijwilligers in woonkernen worden opgericht, kunnen een belangrijke ondersteunende rol spelen.

Financiën

Gemeenten leveren zorg met het geld dat hiervoor van de rijksoverheid komt. De budgetten zijn echter beperkt. Meerwaarde zal daarom uit innovatie moeten komen.

De collectieve zorgverzekering voor minima zoals die in Coevorden is ingesteld, wordt van harte ondersteund. Daarbij is wel aandacht nodig voor de onderlaag van de middeninkomens die net buiten zo’n regeling valt.

Solidariteit kan georganiseerd worden door eigen bijdragen op basis van inkomensstaffels in te voeren. Ook het PGB is een geschikt middel om zelf zorg op maat in te richten. De gemeente moet belanghebbenden waar nodig wijzen op de mogelijkheid van onafhankelijke cliënt-ondersteuning.

Armoede

Armoede leidt ook tot niet kunnen meedoen in de samenleving. Mensen die afhankelijk zijn van een uitkering hebben daar in het algemeen niet zelf voor gekozen. Een integrale aanpak met zorg en welzijn is geboden. Een onderdeel hiervan is schuldhulpverlening als een belangrijk gereedschap om mensen weer op de been te helpen. Daarnaast biedt toeleiding naar werk mensen nieuw perspectief.

Organisatie van de zorg

Zorg gaat over mensen. Het CDA stelt de patiënt centraal waarbij professionele zorg en zorg door de familie goed (moeten) aansluiten. Hulpmiddel bij klantondersteuning in de dagelijkse praktijk vormen o.a. de keukentafelgesprekken tussen de betrokken zorgverzoeker en de vertegenwoordiger van het sociale team of de gemeente. Verder speelt de Participatieraad voor het sociale domein een zwaarwegende adviserende rol. Een aandachtspunt is de regeldruk in de zorg, die kritisch bekeken dient te worden in samenspel tussen zorgverleners en zorgontvangers.

Participatiebeleid

We willen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zoveel mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. Met de recente invoering van de participatiewet wordt getracht deze mensen naar vermogen te laten werken in de reguliere arbeidsmarkt. Inwoners van onze gemeente die behoefte hebben aan een beschutte werkplek, dienen daarvoor in aanmerking te komen. Door maatwerk te leveren vanuit de gemeente voelt de inwoner zich zo veel mogelijk thuis waar hij of zij werkzaam is. Dit geeft vertrouwen en bestaansrecht.

Nieuwe initiatieven: Huisvesting voor ouderen

Het CDA staat positief tegenover initiatieven zoals het creëren van leeftijd neutrale permanente bewoning voor ouderen zoals bedoeld in het plan ERMerloo in Ermerzand. Dit betreft de ombouw van woningen in een recreatiepark, dat hierdoor deels een andere functie krijgt. De aandacht gaat echter wel uit naar het beperken van een onevenredig beroep op gemeentelijke middelen dat mogelijk met het initiatief gepaard zou kunnen gaan. Ook initiatieven voor het creëren van gemeenschappelijke woonvormen voor gehandicapten en Alzheimerpatiënten zoals “Herbergier” worden door het CDA positief gezien.

5. Eerlijke economie

“Gebruik al je talenten.” Want de economie groeit en verandert in hoog tempo, met veel kennis en innovatie. Bedrijven moeten hierin mee. In onze regio wordt dit extra aangewakkerd door het pact van ondernemers, overheid en onderwijs onder de titel ‘Vierkant voor Werk’. Elk talent zullen we daarom hard nodig hebben. Maak technisch onderwijs aantrekkelijk voor jongeren. Tegelijk is dit een kans om onze economie eerlijker te maken. De rol van de gemeente is de randvoorwaarden te creëren, te verbinden, de regeldruk te verminderen en de ondernemersdienstverlening verder te verbeteren.

Vierkant voor Werk

Onze regio kent relatief veel bedrijven in de maakindustrie, met opvallend veel ‘verborgen kampioenen’ in de sectoren HTSM (High Tech Systemen & Materialen), chemie, logistiek en energie. Zij staan de komende jaren voor de grote uitdaging hoe in te spelen op de ingrijpende veranderingen in de economie, zoals de digitalisering van producten met gebruik van internetcommunicatie, de robotisering van productieprocessen en de noodzaak om te transformeren naar biobased producten als onderdeel van een circulaire economie met hergebruik van producten en materialen.

De ondernemers maken hierin het verschil. Zij hebben daarom ook het primaat in economisch actieprogramma Vierkant voor Werk, waarin Coevorden, Emmen, Hoogeveen en Hardenberg samen optrekken. Ondernemers, overheid en het onderwijs hebben een verbond gesloten om onze kwetsbare regionale economie structureel te versterken. Samenwerking en innovatie zijn hierbij de sleutels tot succes: samen krachten bundelen om nu én in de nabije en verdere toekomst sterke ketens te vormen en te investeren in innovatie en beter aansluitend technisch vakonderwijs.

Dit is een fundamenteel andere benadering van het economisch beleid. Het CDA juicht deze collectieve, integrale aanpak van harte toe, in de overtuiging dat de werkgelegenheid er groter, stabiel en toekomstbestendiger door wordt.

De sociale kant

Om in de race van technische ontwikkelingen mee te kunnen, hebben onze bedrijven in toenemende mate goed opgeleide mensen nodig. Dit is een groeiend probleem in onze regio waar het arbeidspotentieel krimpt en relatief laag opgeleid is.

Gebruik daarom al je talenten. Het CDA ziet dit als een van de hoofdthema’s van Vierkant voor Werk. Tegelijk is het een kans om de economie eerlijker te maken, waarin eenieder z’n talenten kan inzetten en een eerlijk inkomen kan verdienen. In zo’n economie kijken we allereerst naar talenten en houden we daarna pas rekening met arbeidsbeperkingen. Het CDA roept werkgevers op hierin sociale daadkracht te tonen.

Participatie

Meer dan elders staan mensen in onze regio aan de zijlijn als het om werk gaat. In een groeiende economie is dat onverteerbaar. Iedereen is nodig. Iedereen kan bijdragen. Indien nodig moet de overheid hen een duwtje in de rug geven om in het arbeidsproces te komen. Bijvoorbeeld met een beloningsprikkel, of door verplicht een cursus te volgen.

Vrijwilligerswerk is ook een goede opstap.

Langdurig ondergebracht zijn bij een dergelijk werkvoorzieningsschap als de EMCO is voor de meesten niet de gewenste oplossing. De EMCO moet geen arbeidspotentieel voor bedrijven wegnemen maar leveren. Er zal echter wel een vangnet moeten blijven voor mensen die niet in het arbeidsproces mee kunnen komen. Mensen moeten niet tussen wal en schip vallen. De gemeente kan verschillende instrumenten inzetten om dit te bevorderen, bijvoorbeeld door met werkstages het goede voorbeeld te geven en door indienstnemingssubsidies in te voeren en proefplaatsing met behoud van uitkering aan te bieden.

Woon, Werk en Leefklimaat

Een breed scala aan maatregelen is nodig om werkgelegenheid te behouden en zelfs te scheppen. Een ervan is het woon- en werkklimaat aantrekkelijker te maken. Dit vraagt onder andere om extra aandacht voor stads-, wijk- en dorpsvernieuwing.

Het verder werken aan een aantrekkelijke stad is een gezamenlijke taak van alle hierbij betrokken en afhankelijke partijen. De gemeente heeft een extra aanwakkerende, verbindende en facilitaire rol. Water, levendigheid en historie zijn en blijven de parels van het mooie Coevorden.

Ook de dorpen verdienen aandacht. Demografische ontwikkelingen vragen bijvoorbeeld om herinrichting van dorpscentra en om herbestemming van leegstaande panden, zoals voormalige winkels. Dit vereist ook actief aandacht van de gemeente en andere hierbij betrokkenen. De focus moet gericht zijn op de kansen en mogelijkheden, ook wat minder voor de hand ligt. Durf buiten de bekende kaders te denken.

Vakonderwijs

Onze arbeidsmarkt kampt met een groot vertrekoverschot van goed opgeleide jonge mensen. Zij kiezen voor meer kansrijke regio's. Daarbij komt dat onze bedrijven grote moeite hebben hoogopgeleiden aan te trekken c.q. vast te houden. Een 'techno valley' als de Vierkant-voor-Werk-regio kan tot bloei komen als ondernemers en onderwijsinstellingen een hechte eenheid vormen en een leven lang leren gretig omarmen. Ondernemers zullen het vakonderwijs duidelijk moeten maken wat ze nodig hebben aan menskracht, qua kennis en vaardigheden. Zij moeten daarbij het voortouw nemen. Mensen opleiden, een leven lang, kan zowel in de scholen als in de bedrijven en zowel in de (nieuwe) basisvakken als in kortcyclische specialisaties. 'Out of the box' denken is nodig. Het Rijnlandse model met z'n meester-gezelstructuur, zoals in Duitsland, biedt wat dit betreft interessante voorbeelden. Hier lopen bedrijfsleven en onderwijs in elkaar over en rekruteren bedrijven hun vaklieden van de toekomst al op de scholen en verlenen alle medewerking om hen praktijkgericht op te leiden.

Ruimte geven

Het MKB is de belangrijkste motor van onze regionale werkgelegenheid. Starters kunnen uitgroeien tot kampioenen van de toekomst. Het CDA wil het ondernemerschap in deze groep stimuleren en meer ruimte geven. Bijvoorbeeld door bestemmingsplannen flexibeler te maken, door leegstaande bedrijfs- en agrarische gebouwen opnieuw te benutten. Tal van mogelijkheden zijn te noemen. Het gaat erom dat we als lokale overheid vernieuwend en

creatief naar onze regels en voorschriften durven te kijken. Hoe kunnen we deze meer ten dienste van het MKB en starters maken? Een belangrijke sector hierbij vormt de recreatieve sector. De ingezette meer regionale aanpak zorgt voor een breder aanbod voor toeristen en maakt ook onze gemeente aantrekkelijker om te verblijven of te bezoeken.

Mobiliteit

De bereikbaarheid voor personen, goederen en data is een basisvoorwaarde voor een goed ondernemersklimaat. Coevorden kan zich op dit punt als transportstad onderscheiden, met name op het gebied van goederenvervoer over spoor. Dit laatste komt echter ernstig in het gedrang door de extreem hoge infraheffing op het binnenlandse spoorvervoer, waardoor verladers voor de goedkopere vrachtwagen kiezen, met alle nadelige gevolgen van dien voor milieu, files en daarmee ook voor onze economie. Een ongewenste ontwikkeling. Het CDA pleit daarom voor drastische verlaging van de spoor-infraheffing.

Coevorden kan zich tevens onderscheiden met z'n ligging aan de grens. Dit vraagt om goede verbindingen met Duitsland. Het CDA ondersteunt onder meer het plan voor een personenspoorverbinding tussen Nordhorn en Coevorden en wat daar verder voor kansen en mogelijkheden uit kunnen voortkomen.

Landbouw

De agrarische sector is een belangrijke pijler onder de regionale economie. Ontwikkelingen gaan razendsnel en deze sector heeft dan ook ruimte nodig om te ondernemen en te experimenteren. Schaalvergroting, precisielandbouw, nieuwe teelten en het produceren van producten met veel toegevoegde waarde vormen een enorme uitdaging voor de boer.

Vooruitstrevende agrariërs verdienen maatwerk in vergunningsprocedures. Het produceren van groene- en zonne-energie op het boerenerf is voor het CDA zeker bespreekbaar en de ontwikkeling van kleine windmolens volgen we met grote interesse.

Het CDA juicht de kringloopgedachte toe en verwacht van ondernemers goed rentmeesterschap. Samenwerking tussen verschillende sectoren kan hiervoor een grote katalysator zijn. De fysieke en digitale bereikbaarheid van het buitengebied verdient veel aandacht, een goed glasvezelnetwerk is daarbij onmisbaar.

Duurzaamheid

Lokale investeringen in schone energie of de economie kunnen ook nieuwe kansen bieden ook voor de landbouw en de recreatieve sector. Wij willen ruimte bieden aan initiatieven om duurzame energie op te wekken. Voor wat betreft windenergie vindt het CDA dat de gemeente Coevorden aan de opgave heeft voldaan. Alleen voor kleinschalige initiatieven door omwonenden, waarvoor brede steun is binnen de lokale gemeenschap en waarbij de opbrengsten ook geheel ten goede komen aan die lokale gemeenschap, is in de toekomst mogelijk nog plaats.

Regels en subsidies helpen in de transitie naar een duurzame economie. Maar daarenboven zal de overheid ook zelf het goede voorbeeld moeten geven. Bijvoorbeeld in haar inkoopbeleid en door haar eigen daken van zonnepanelen te voorzien.

Grote winst kan worden behaald door het verduurzamen van bestaande woningen. Eigenaren worden op de mogelijkheden gewezen, zeker bij groot onderhoud.

Tenslotte:

Ruimte aan de Samenleving

Het CDA in Coevorden heeft een programma opgesteld, waarin elementen zijn aangegeven waarmee we onze samenleving sterker kunnen maken en waarmee we ons welbevinden kunnen verbeteren. Ons programma is sterk gericht op de toekomst.

Het eigen initiatief van ons als burgers staat voorop waarbij wij vinden dat het bestuurlijk moet worden onderbouwd en gestimuleerd.

Wij bevelen ons programma dan ook van harte aan.

CDA-Coevorden

